

1 JANUARI 1934

VERSCHIJNT MAANDELIJKS

No. 1

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN

Redactie en Administratie: PRINS HENDRIKSTRAAT 7, BANDOENG

ALVORENS TOT BOUWEN OVER TE GAAN WENDE MEN ZICH EERST TOT:

LIM A GOH

het OUDSTE Aannemersbureau ter plaatse

MEEST MODERNE ontwerpen en SOLIDE bouw. Diverse dankbetuigingen ter inzage

CHINEESCHE VOORSTRAAT No. 12

— TELEFOON No. 2449

— BANDOENG.

Vereenigd

Versterkt

Behouden.

Gereserveerd voor de

Firma OEI TIONG HIN

Soeniaradja 41 — Telf. 1815 en 1832 — Bandoeng

Handel in IJzer-, Staal- en Koperwaren, Werktuigen,
Sanitair, Machinebenodigdheden etc. etc.

— **VOOR:** —

DAMES- MODES
HEEREN- ARTIKELEN
EL. ARDER- SCHOON-
HEIDSPRAEPARATEN etc. etc.

↓
BELOP
No. 73.

VITRAGE MEUBELSTOFFEN
LUXE- EN HUISHOUDELIJKE
ARTIKELEN ETC.

ONDERLING BELANG

BRAGAWEG No. 12

BANDOENG.

ANG SIOE TJIANG

B A T A V I A
PINTOE BESAR

HANDEL MIJ.

BANDOENG
PASAR BAROE

//

*IJzer-, Staal- en Koperwaren, Ambachts-,
Land- en Tuinbouwgereedschappen,
Scheepsbenodigdheden, Verfwaren
en Vernissen enz. enz.*

SPAARBANK BANDOENG

OUDE HOSPITAALWEG No. 14

TELEFOON No. 9

Kantooruren :

Dagelijks : v. 8 u. v. m. tot 1 u 30 n. m.

's ZATERDAGS v. 8 tot 12 u. v. m.

**NEEMT GELDEN AAN OP SPAAR-
REKENING, gevende 2,4% rente.**

**VESTIGT HYPOTHEKEN OP LAN-
GEN EN OP KORTEN TERMIJN.**
Geen taxatiekosten.

**LEENT KLEINE SOMMEN UIT
TEGEN SOLIDE BORGSTELLING.**

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN

Redactie en Administratie: PRINS HENDRIKSTRAAT 7, BANDOENG

INHOUD: Bij de jaarwisseling 1935 — Onze A. V. 1935 — *Redactioneel* — Onze B. A. — Onze Salarissen — De Burgerlijke Woning regeling — Vakvereenigingsman zijn — Naar de Eenheid — *Uit de Provincie* — Promitechnea — **Van het V. V. O.** — Werkeloozenzorg — Ned. Ind. Waterstaat in verband met de Bestuurs hervorming — **Uit Pers en Periodiek** — Indisch verslag — Uitbreiding der bevoeiing — Het Gewestelijk wegenplan — **Officieel** — Mutaties.

Voor Radio gaat men naar Luyks

Bij de Jaarwisseling 1935.

Het nieuwe jaar heeft haar intrede gedaan en 1934 het jaar der toenemende verslechtering heeft weder afgedaan.

De zorgen voor ons bestaan zijn ons echter nog bijgebleven.

Hoe ernstig en zorgvol de naaste toekomst ook voor de ambtenaren nog moge zijn, toch zal slechts een hoopvol voorwaarts gaan ons leven nog vreugde kunnen schenken.

Vergissen wij ons niet, dan is het dieptepunt der crisisjaren bereikt en slechts een standvastig vertrouwen op een hoewel langzaam herstel zal ons nog staande houden.

Een hecht samengaan in Uw organisatie en de wetenschap van ons aller medevoelen zal ons ook voor de naaste toekomst moeten schragen.

Ende desespereert niet!

De overwinning is weggelegd aan hen, die vastbesloten zijn vol te houden „till the bitter end”.

Daarnaast mogen wij Gode zij dank nog bogen op het bezit van geestelijke waarden, die geen H.B.B.L. of Pensioenskorting ons kunnen ontnemen en ons doet loven, de Goddelijke Wijsheid, die de gansche wereld bestuurt.

Bij den aanvang van 1935 wenscht het Hoofdbestuur U allen, leden abonné's en begunstigers van harte een gelukkig nieuwjaar toe. En moge onze technici ook in het komende jaar beseffen de noodzakelijkheid van een eensgezind samengaan in groot vereenigingsverband tot opbouw en behoud van Land en Staat en heil der Menschheid.

Ook onze Inheemsche leden bieden wij onze beste wenschen aan ter gelegenheid van de Garebeg Poeasa op 7 dezer.

HOOFDBESTUUR.

HOOFDBESTUUR:

Het Hoofdbestuur van de V. V. B. is gevestigd te Bandoeng en bestaat uit:

J. C. de Keijzer, Voorzitter-Redacteur (Telefoon 638), Prins Hendrikstraat 7.

F. van Sprew, Vice-Voorzitter, Pasir Kaliki 100a.

E. Emor, Secretaris-Penningmeester, Wilhelminastraat 33.

COMMISSARISSEN:

R. Mochamad Enoch, J. W. F. Menick, R. Soepardi en W. A. Schneider.

SECRETARIAAT: Prins Hendrikstraat 7, Bandoeng.

Onze Algemeene Vergadering 1935.

Van eenige onzer leden ter plaatse zijn voorstellen ontvangen, die nog in nadere bespreking moeten worden genomen. Aangezien onze A.V. eerst op 9/10 Juni a.s., Pinkster dagen, gehouden zal worden is de gelegenheid tot indiening van voorstellen verlengd tot 15 Februari 1935.

Leden maak hiervan nog gebruik om Uwe wenschen of inzichten in het belang der vereeniging ons kenbaar te maken. Voorstellen worden alsnog ingewacht aan het adres van ons Hoofdbestuur, Prins Hendrikstraat 7, Bandoeng.

H. B.

Redactioneel

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR.

Het nieuwe jaar brengt ons de B.A. in een nieuw kleed. Wij hebben haar omgord met een sober kleed en vertrouwen dat daardoor zij aan aantrekkelijkheid zal winnen.

De nood der finantien heeft onze vereeniging eveneens getroffen en hebben wij besloten de uitgifte van de B.A., voor het komende jaar **eenmaal per maand** te moeten handhaven.

De Redactie vertrouwt, dat het komende jaar op eenige medewerking der leden mag worden gerekend, die ons berichten en/of mededeelingen doen toekomen geschikt voor publicatie.

Het is ons streven de B.A. t.g.t uit te bouwen tot een spreektrumpet van **ALLE TECHNICI** h.t.l.

Het blad wordt thans gedrukt bij de bekende drukkerij Nix & Co. te Bandoeng, die ons daarvoor een redelijke prijs heeft geoffreerd. Het doet ons spijten, dat wij door onzen finantieelen nood gedwongen de relatie met onzen ouden drukker, de drukkerij Visser, in

dit verband hebben moeten verbreken. Wij betuigen langs dezen weg de drukkerij Visser & Co. onzen hartelijken dank voor de ons steeds betoonde bereidwilligheid en coulance.

Voor het nieuwe jaar wenscht de Redactie aan alle lezers van ons orgaan veel HEIL, ZEGEN en VOOR-SPOED toe.

Redactie.

ONZE SALARISSEN.

Naar wij vernemen moet de mogelijkheid niet uitgesloten worden geacht dat afgezien zal worden van het voornemen tot verdere besparing op den salarispost door middel van incidenteele verlaging van de bezoldigingen van hen die er bij de herwaardeering te gunstig afgekomen zijn, speciaal enkele groepen van Inlandsche ambtenaren, aldus het Bat. Nwbl.

Thans schijnt overwogen te worden, in den loop van het volgende jaar — waarschijnlijk nog vóór 1 Juli — een integrale korting van 5% te leggen op alle H.B.B.L.-salarissen.

Wij behoeven niet te zeggen dat wij dit een zeer bedenkelijke beslissing zouden achten. Zij is nog niet definitief, en daarom laten wij het thans hierbij.

Wij kunnen hieraan nog toevoegen, dat ons eere lid, de heer **De Hoog** van meening is, dat de Indische Regeering voor het komende jaar pertinent tegen een nieuwe korting op de openbare salarissen is ook al omdat dan zou komen vast te staan de ondoelmatigheid van de thans tegen den zin van de Volksraad ingevoerde H. B. B. L.

DE „BURGERLIJKE WONINGREGELING 1934”.

Wijziging inzake Rouwhuur.

De Regeering heeft bepaald, dat artikel 12, lid 5, der „Burgerlijke Woningregeling 1934” (Staatsblad 1934 No. 147, laatstelijk aangevuld bij Staatsblad 1934 No. 468) wordt gelezen als volgt:

5. Indien een landsdienaar op grond van deze regeling verplicht wordt om uit een particuliere woning naar een landswoning te verhuizen en op het tijdstip van de aanwijzing der landswoning voor hem geen gelegenheid meer bestaat om de huur der particuliere woning tijdig op te zeggen dan wel aan derden over te doen, waardoor hij z.g. rouwhuur heeft moeten betalen, dan wordt van deze rouwhuur vergoed:

- a. over de loopende maand het bedrag der aan den particulieren verhuurder betaalde maandelijkse huur berekend over het aantal dagen, waarop de landswoning ter beschikking van den bewoner is geweest;
- b. over de loopenden maand het volle bedrag den aan den particulieren verhuurder betaalde huishuur; met dien verstande, dat ten hoogste wordt vergoed het-

geen ter plaatse voor bewoning in een volwaardige landswoning over het betreffende tijdvak door betrokkene verschuldigd zou zijn, zullende het bedrag der schadevergoeding in mindering worden gebracht van de voor de landswoning te vorderen huur.

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 Jan. 1935. A I.D.

VAKVEREENIGINGSMAN ZIJN.

In dezen tijd, nu aan het beleid der besturen hooge eischen gesteld worden, mag verwacht worden, dat de leden ernstig overdenken hetgeen zij als vakvereenigingsman in acht te nemen hebben.

Een medewerker van L'Inregistreur geeft daarover onderstaande beschouwing.

Vakvereenigingsman zijn, is niet alleen een salarisverhooging of andere onmiddellijke verbeteringen wenschen.

Het is niet zich blind staren op deze tijdelijke voordeelen.

Het beteekent nimmer het hooge ideaal van sociaal recht en vrijmaking der arbeiders uit het oog verliezen; een ideaal, dat immer dient te inspireeren tot daden in het belang der samenleving.

Vakvereenigingsman zijn is niet zich slechts in te spannen voor materiele voordeelen.

Het is evenmin het zich hoog en schijnbaar onaanastbaar op een standpunt plaatsen.

Het is ten slotte noch de egoïst zijn, die zich veilig waant, noch de droomer, die zich volkomen isoleert, die slechts in gedachten van „de onzen” spreekt, maar wiens zwakke en verontruste ziel terugschrikt voor de moeilijkheden van den strijd.

Vakvereenigingsman zijn is niet het zich slechts tevreden stellen met de afdracht van zijn contributie.

Het is niet het volle gewicht op de schouders der leiders laten rusten en hen voor een actie verantwoordelijk stellen.

Het is niet hen bij elke gelegenheid van gebrek aan belangstelling te verdenken.

Het beteekent hun vertrouwen te schenken zoo vaak zij dat noodig hebben en hen te steunen door een daadwerkelijke sympathie, die hen aanmoedigt en waaraan zij behoefte hebben.

Vakvereenigingsman zijn is niet het zich opwerken tot misplaatste gestes, onnoodig discours en nuttelooze activiteit. Noch ligt het in ijdel gepraat.

Het wil zeggen het verlangen bezitten zich in te leven in alles wat de evolutie der economische en sociale problemen betreft.

Het beteekent de wil bezitten om te overwegen en de gewoonte om na te denken.

Het is zijn rechten te kennen, maar ook zijn plichten nakomen.

Het is onkreukbaar zijn in zijn beroep en blijven zorgdragen het goede ten uitvoer te brengen.

Vakvereenigingsman zijn beteekent, te helpen om van zijn vereeniging een volmaakte beroepsschool te maken, een school van sociale opvoeding tot menschenlijke solidariteit en burgerlijke toewijding.

Vakvereenigingsman zijn beteekent van geen enkele zijner wettelijke rechten, noch van zijn waardigheid en fierheid als mensch afstand doen.

Vakvereenigingsman zijn vergt het niet direct toegeven aan hevige of verwarde opvattingen.

Vakvereenigingsman zijn is niet het zoeken naar benadeeling van zekere groepen of het pogen hun verkregen voordeelen afhandig te maken.

Het beteekent zich solidair te verklaren met de groepen die in een minder gunstige positie verkeerden.

Het legt aan allen de plicht op om onder welke omstandigheden ook dicht aaneengesloten te blijven.

Het beteekent trouw aan zijn beginselen, trouw aan hen, die in den strijd kameraden waren.

Het is op de bres blijven staan, zelfs dan als geen persoonlijke voordeelen in het spel zijn.

Vakvereenigingsman zijn eischt: de terugwijzing van de haat, die over ons komt door de vergissingen, ontstaan door het streven en de fouten van vele groote historische figuren en de aanvaarding van het nuttige en vruchtdragende werk, dat geleerden, kunstenaars, denkers en vele groote geesten in het belang der menschheid verricht hebben.

Het is de gedachtenis eeren van allen, die in het verleden hebben gestreden tegen de onderdrukkende krachten en tegen alle fanatisme.

Het is de kracht putten uit het voorbeeld van heilig lijden van onze voorvaders, die onze politieke vrijheid verworven hebben; de wil hun onvoltooid werk te completeeren.

Vakvereenigingsman zijn is zoowel eigen als andere landen kunnen liefhebben.

Het beteekent het liefhebben van alle Volkeren met hun eigen genieën en hun verscheidenheden, noodig voor de harmonie der gemeenschap.

Vakvereenigingsman zijn wil zeggen drie deugden beoefenen:

De liefde tot den arbeid — d.w.z. de liefde tot zijn beroep en de zorg dat te perfectioneeren.

De liefde tot de menschen — d.w.z. het bevestigen der solidariteit tusschen de werkers.

Het geloof — d.w.z. het vertrouwen in een ideaal van sociale rechtspraak en van broederlijke saamhorigheid.

„DE VOORTSTUWER”.

NAAR DE EENHEID!

Het „Spoorbondsblad” schrijft hierover als volgt:

Zij die zich dag in dag uit onder het personeel bewegen, komen tot de overtuiging, dat de ontevredenheid hand over hand toeneemt.

Er is een toestand geboren zooals wij die nog nimmer hebben medegemaakt.

Hoewel de buitenstaander daarvan niet veel merkt en daardoor spoedig geneigd is aan overdrijving te denken, blijft het een feit dat het bruist onder het personeel.

Wat is de oorzaak daarvan?

Het antwoord op deze vraag is vrij eenvoudig. Men is teleurgesteld over den gang van zaken en is de meening toegedaan dat, indien andere wegen zouden zijn gevolgd de resultaten voor belanghebbenden een minder ongunstig beeld zouden hebben vertoond.

In het midden latende of in deze opvatting — rekening houdende met de huidige tijdsomstandigheden — een grond van waarheid schuilt, begrijpen wij dat dergelijke gedachten ingang gevonden hebben en verder worden gevoed.

Ook al staat als een paal boven water vast, dat, wanneer de vakorganisaties er niet zouden geweest zijn om de personeelsbelangen zooveel mogelijk te beschermen, de omstandigheden waaronder de ambtelijke werkers leven nog moeilijker zouden zijn geweest, — het valt niet weg te praten, dat iedere wijziging van de ambtenaarspositie toch telkens tot gevolg had, dat op nieuw veeren moesten worden gelaten. Deze harde feiten vallen niet en door niemand weg te praten.

Een dergelijke gang van zaken is zeer betreurenswaardig en allerminst geschikt de arbeidsvreugde te verhoogen. Wanneer bovendien de verslechtingen welke zijn opgelegd met elkaar een zoodanig deel der inkomsten zijn gaan vormen, dat het onmogelijk begint te worden om van de rest nog fatsoenlijk en zonder schulden rond te komen, dan moet men toch wel een verstokt optimist zijn om te blijven veronderstellen, dat de noodzakelijkheid van dergelijke maatregelen wel zal worden ingezien en de gemoederen daartegen niet zullen opkomen.

Neemt men daarbij nog in aanmerking, dat overheidsmaatregelen z.a. de tabaks- en suiker-accijns en de diverse contingenteringen de werknemers noodzaken om zelfs voor de meest dagelijksche levensbehoeften méér uit te geven dan anders nodig geweest zou zijn, dan zal het toch aan een ieder duidelijk wezen, dat er redenen te over zijn voor misnoegdheid en pessimisme.

Bij het tot uiting brengen daarvan begaat men echter de fout in den verkeerden hoek naar schuldigen te zoeken.

Levert namelijk het resultaat van verzoeken aan de

Regeering of Dienstleiding niet op wat men zich daarvan had voorgesteld of wordt heelemaal geen resultaat verkregen, dan staan velen onmiddellijk klaar met critiek en komt men achteraf met adviezen die, zoo deze maar opgevolgd zouden zijn geworden, — naar het inzicht dezer critici — meer zouden hebben opgeleverd!

Ontstemming tegen de organisatie, dat is wat in tijden van neergang het onmiddellijk gevolg is, wanneer een loonsverlaging of welke andere verslechtering ook wordt ingevoerd, ook al heeft de vakvereniging langs wettigen weg alles beproefd om de verslechtering tegen te houden of te verkleinen.

Zelfs is het voorgekomen, dat sommigen buiten de organisatie om zijn gaan handelen met ongeorganiseerden, die dan gezamenlijk meenden te kunnen uitmaken wat er gebeuren moet.

Dat de bezwaren die zij omtrent hunne positie opperen hierdoor heelemaal niet uit den weg worden geruimd, maar zij integendeel hunne positie nog meer bederven, daaraan wordt dan niet gedacht. Hun teleurstelling moet nu eenmaal in een daad eindigen.

Wij kunnen hiervan niet anders zeggen, dan dat dergelijke opvattingen zéér ernstig moet worden betreurd, want verdeeldheid en het indienen van van elkaar afwijkende verzoeken, beteekenen spelen in de kaart van de wederpartij, die daarvan een dankbaar gebruik weet te maken.

Is het dan billijk critiek slechts over anderen uit te storten?

Werd voldoende zelfcritiek uitgeoefend? Deden deze steunpilaren van actie langs niet-organisatorischen weg of langs afwijkende wegen hun plicht tegenover zichzelf en hunne collega's?

Neen, en het is daarom niet billijk alleen anderen iets te verwijten. Men heeft daarbij het verzuim begaan er niet op te letten hoe de verhoudingen in werkelijkheid waren en nog zijn bij het optreden van het georganiseerd personeel. Wanneer men dit wél zou hebben gedaan, dan zou men tot de erkenning moeten zijn gekomen, dat er voor zelfcritiek alle aanleiding was, want juist de verdeeldheid onder het personeel — welke indien men niet oppast nog zal verergeren — is de grootste oorzaak van het uitblijven van behoorlijke resultaten bij de belangenbehartiging.

Verwacht had daarom mogen worden, dat de ontevredenheid nu eens eindelijk zou zijn uitgemond in een krachtig streven tot bevordering van de éénheid in organisatie inplaats van de verdeeldheid te vergrooten. Er zijn bewijzen te over, welke onomstootelijk aantoonen, dat het instandhouden van verdeeldheid een vernietigende werking uitoefent op het streven naar handhaving of verbetering van de positie, ook van de categorie waartoe de ontevredenen behooren.

Houdt hierop uw aandacht blijvend gericht. Brengt bij Uw propagandistisch werk aan verkeerd — of on-

georganiseerden het inzicht bij, dat alleen versterking van onzen Bond hierin verbetering kan brengen.

Werkt mede en blijft bij voortdurend er aan mede- werken **eenheid** te brengen in organisatie, want slechts daarin ligt kracht.

Daarom hoofd omhoog en allen aan den slag.

Leden Werft Leden.

N. V. Luxe Brood Bakkerij „Ellenbroek”

TOKO — BAKKERIJ

Groote Postweg Oost - hoek Manggalaan.
Tel. 626. BANDOENG Tel. 626.

*Wat gaat erin als koek ?
Brood van
„Ellenbroek”*

„Chemitechpro” DE BETERE WASCHZEEP

NIET DUURDER — WEL BETER

Vraagt steeds onze CREOLINE

Depothouders te Bandoeng.

Distributiekantoren :

„TANDJOENG-SARI”

Nassaulaan 54 — Tel. 2541

„DE PLANTERS”

Tjitjendo 35 — Tel. 1990

„PATJET”

Pasir Kaliki 67 — Tel. 2794

Toko Europa

TAN ENG HOK

Pasar Baroe No. 69
BANDOENG

Pasar Baroe 80/80 A
WELTEVREDEN
Telefoon No. 1162

Handel in Manufacturen

**HEEREN-, DAMES- EN
KINDERARTIKELEN enz.**

Uit de Provincie

PROMITECHNEA.

Wie of wat Promitechnea is?

Door een toevallige omstandigheid waren wij in de gelegenheid op 22 December j.l. bij te wonen, eene vergadering van de op 24 Juni 1934 opgerichte „Vereeniging van Middelbaar Technische en andere Ambtenaren”, werkzaam in de Provincie West-Java.

Te voren was ons van deze vereeniging, behoudens een enkel courantenbericht, weinig bekend en ook een mededeeling van de oprichting van de vereeniging aan ons Bestuur heeft niet plaats gehad.

„Onbekend maakt onbemind” is ook hier een waar spreekwoord gebleken en zijn wij daarom dankbaar gestemd de geest der vergadering te mogen aanvoelen.

Zoo ontvingen wij thans nog in dank de verschenen nummers van het orgaan der vereeniging „Promitechnea”, waaruit blijkt, dat de vereeniging werd geboren, om uitvoering te kunnen geven aan een bij enkele middelbare technici gerijpt plan om bezwaren naar voren te brengen tegen de inpassing van het middelbaar technisch personeel bij den Prov. Waterstaatsdienst, volgens het ontwerp der „Bezoldigingsverordening Prov. West-Java”, bezwaren n.l. ten aanzien van:

- 1e. de positie en de inpassing der adspirant-opzichters,
- 2e. de nieuwe gecreëerde keuzebetrekking van hoofd-opzichters,
- 3e. de aanstellingseisch voor benoembaarheid tot T. A.
- 4e. de opheffing van het „praktijk-ingenieurschap”.

Het is zonder meer duidelijk, dat ten deze het concordantiebeginsel heeft gezegevierd en in eerste instantie de V.v.B. de aangewezen instantie is tot bereiking van winposten bij de invoering van de H. B. B. L. en een nabetrachting bij de Provincies of locale ressorten in deze tijden weinig resultaat zal opleveren.

Hierbij valt nog op te merken, dat dikwijls tegenstrijdige verlangens naar voren worden gebracht, waardoor het „verdeel en heersysteem” gemakkelijk de overhand bereikt.

Slechts een aaneengesloten front van **ALLE TECHNICI** h.t.l. kan nog de verslechtingen in hun positie, zoo al niet verbeteren, dan toch in vele gevallen remmend werken.

Deze waarheid schijnt in onze gelederen nog niet te zijn begrepen, eveneens het gevaar, dat de actie van de V.v.B. dreigt verbrokkeld te worden in partij-groepeeringen, die ieder voor zich, weinig kans op succes zullen hebben en een partij-strijd zal doen ontbranden.

Hoe dit ook zij, wij verheugen ons nochtans in de groote activiteit en levenskracht, die uit de verschenen nummers van „Promitechnea” ons tegenstraalt en tijdens de debatten ook is gebleken, een eensgezindheid, waarvan wij niet anders hadden verwacht.

Wij kunnen echter niet verbloemen, dat wij ons ernstig bezorgd maken over de aftapping van levenssappens, middels drainage of zoo men wil penetratie, toegebracht aan de Vereeniging van Bouwkundigen.

Dit laatste kan naar onze meening niet de opzettelijke bedoeling van Promitechnea zijn, te meer niet, waar ons uit de besprekingen der vergadering nog steeds de groote mate van collegialiteit is gebleken en duidelijk nog bij een groot gedeelte der vergadering een streven tot een fusie met de V.v.B. aanwezig is, al dan niet als eene **overkapping** van de groep technici h.t.l.

Wij vertrouwen, eventuele bezwaren van „Promitechnea” in gezamenlijk overleg te kunnen wegnemen en spreken hierbij vast den wensch uit: **Op naar „de Eenheid”, indien noodig en mogelijk in een grooten „Bond van Technici”.**

Ten slotte geven wij hieronder nog enkele suggesties van eene fusie, als daar zijn:

1e. Het gemeenschappelijk uitgeven van een Vereenigingsorgaan.

Onze V.v.B. heeft daartoe haar lijfblad „de Bouwkundig Ambtenaar” bij afkorting de B.A., welk blad naar ons is gebleken niet bij het Bestuur van „Promitechnea” bekend is.

Zonder veel bezwaren kan de B.A. uitgebreid worden met rubrieken „Uit de Provincie” e.a.

Wij bereiken daarmee een grootere opslag — de oude opslag van ons I. B. T. (?) — meerdere aantrekkelijkheid daardoor voor eventuele adverteerders, het in grooter verband bekend raken met de nooden en behoeften van onze collega's bij de Provincies en last not least een kostenbesparing over het geheel.

2e. Het gemeenschappelijk uitgeven van een „Technisch Tijdschrift”.

In het belang der zaak die wij wederom van algemeen standpunt moeten bekijken, is een fusie tot stand gebracht in de uitgifte van het meer technische gedeelte van ons „I. B. T.” met het tijdschrift van de Vereeniging van Locale Belangen n.l. „Locale Techniek”.

Het nieuwe tijdschrift „I. B. T. Locale Techniek” wordt uitgegeven door de Stichting „Technisch Tijdschrift” aan welke Stichting door beide vereenigingen in gelijke mate wordt bijgedragen en waarvan de leden dit blad gratis ontvangen.

Ook hiertegen zijn blijkbaar bezwaren gerezen, doch meer uit onbekendheid met den opzet van de Stichting.

Onze bedoeling is t.g.t. een tijdschrift te bezitten voor den „middelbaar technicus” in den zin als de gefuseerde „de Ingenieur”, waarin een „Elck wat Wils” zal worden gegeven, zoowel op het gebied der Natte als Droge bouwkunde waarnaast nog de rubrieken Spoorwegbouw, Mijnbouw, Electrotechniek enz. een plaats kunnen krijgen.

Op dit gebied verkeerden wij nog in de kinderjaren

en zullen deze plannen geleidelijk aan worden ontwikkeld.

Wij vertrouwen, dat wij in voorgaand resumé hebben gegeven onze inzichten tot OPBOUW — en niet tot afbraak! — van onze V.v.B., al dan niet t.g.t. omgezet in een „BOND VAN TECHNICI” tot heil van onze leden en van de bouwwereld in deze gewesten.

In het omslagblad van ons orgaan geven wij aan de initialen V. v. B. de idee VEREENIGD VERSTERKT BEHOUDEN. Moge de naaste toekomst ons ideaal verwezenlijkt zien en de Bouwers van heden onze Vereeniging versterken tot Behoud van onze idealen.

H. B.

Van het V.V.O.

DE WERKLOOZENZORG.

In opdracht van de Algemeene Vergadering verzond het V.V.O.-Bestuur ondervolgend rekest aan de Regeering:

„Geeft met verschuldigden eerbied te kennen het Bestuur van het Verbond van Verenigingen van Overheidsdienaren (V.V.O.), als rechtspersoon erkend bij het Gouvernementsbesluit van 26 October 1918 No. 62;

dat de plaatselijke comité's voor steun aan werklozen, met uitzondering wellicht van die in enkele kleinere plaatsen, financiële moeilijkheden ondervinden, doordat het deel van het publiek, dat de plicht tot bijdrage aan de kassen dier comité's erkent en nakomt, voor zoover andere verplichtingen dit niet beletten, niet voldoende blijkt te kunnen offeren om in staat te stellen tot het verlenen van zoodanige steun aan de werklozen, wier aantal snel en sterk gestegen is, als nodig zou zijn om de mensen een bestaan boven het minimum te verzekeren;

dat ook de Indische Maatschappij voor Individuele Werkverschaffing, die reeds over te geringe bedragen beschikt, het gevaar ziet naderen, dat haar fondsen onvoldoende zullen zijn om haar arbeid voort te zetten;

dat, naar de mening van het V.V.O., de zorg voor de werklozen voor wier verlies van hun werkkring noch zijzelf, noch een of meer personen individueel aansprakelijk kunnen worden gesteld, doch die hun ellende te wijten hebben aan het karakter en de tendenzen van het maatschappelijk productie- en distributieproces — de taak der gemeenschap is, en de Regeering, als opperst leidend en besturend orgaan dier gemeenschap, deze taak op zich behoort te nemen;

dat de Regeering weliswaar een deel van de opbrengst der belasting op loterijen aan de kas van het Centraal Comité voor Steun aan Werklozen en aan die van de Indische Maatschappij voor Individuele Werkverschaffing afstaat, doch de jaarlijks aldus gestorte bedragen

GEEN FEEST
ZONDER
BLOEMEN

//

**De Bonte
Ruiker**

GOENTOERLAAN 30
TELEFOON Bd. 1298

RISKEERT geen INFECTIEGEVAAR
of BRANDSCHADE
LAAT UW KLEEREN
VEILIG, - VLUG EN GOEDKOOP
WASSCHEN DOOR DE

Electrische- en Chemische WASScherij
„DE VLIJT”

Nassaulaan 35 - BANDOENG - Telefoon 2043

De Koude Hoek

Pasar Baroe 37
BANDOENG

//

JE ADRES

voor winkelende
DAMES ter ver-
krijging van een
heerlijke verfris-
ching.

RUYS'
HANDELSVEREENIGING VOOR INDIE
WELTEVREDEN, SOERABAIA
BANDOENG

K antoormachines
antoormeubelen
antoorbenodigdheden

TECHNISCHE
HANDEL-MIJ

v.h. De Rooy

Bragaweg - Bandoeng
Telefoon 503

Aanleg en Reparatie

LICHT

en

WATER

Vraagt onze
Advertentietarieven :

In verband met de tijdsomstandigheden sterk
gereduceerde prijzen.
Bij abonnement ruim rabat.

Inlichtingen b. d. Administratie
PRINS HENDRIKSTRAAT 7
Bandoeng.

LEDIKANTEN
STAALBUIS
MEUBILAIR

**N. V. Ingenieurs
en Handelsbureau**

KERNER

Bandoeng - Tel. 1077

N. V. Handel Maatschappij

„DE CONCURRENT”

JUWELIERS — HORLOGERS

//

Bandoeng — Bragaweg — Telef. 667

Onze Firma geniet het

Vertrouwen van duizenden

over den geheelen Archipel

Leden

TELEFOON No. 1753

BLOEMISTERIJ

„Floraheem”

Roemervisscherweg 5

**Rozen-
Orhideën**

**Billijk Adres
Eigen kweekerij.**

Onze

Dames-, Heeren- en
Kinder-Mode Magazijn

Toko „De Zon”

Batavia — Buitenzorg — Bandoeng

Toko „Aurora”

Soerabaia

*Steeds nieuwe aanvoer
van de meest moderne*

DAMES- EN HEEREN
ARTIKELEN

Concureerende PRIJZEN

GROOTE OMZET,
KLEINE WINST.

Vlugge en Coulante bediening.

Steunt

**„Het
Snoephuis”**

**Brood-
Beschuit- en
Banketbakkerij**
Bragaweg 24
Telefoon 438

VAN OUDS
het adres voor
DE ZOETE INVAL.

**Adver-
teerders**

N. V. Handel Mij. „TEK TIONG”

Toko Batavia

Pasar Baroe 81 — Bandoeng — Tel. Nos. 10 en 1006

Handel in

IJZER- STAAL- & KOPER- VERFWA-
REN, WERKTUIGEN EN MACHINE-
KAMERBENODIGDHEDEN enz. enz.

AANNEMERSBUREAU

„THIO TJOAN TEK”

BANDOENG
OOSTEINDEWEG 19

Alle soort bouwwerken

**SOLIED EN DEGELIJK
WERK GEGARANDEERD**

te eenemale onvoldoende zijn om het tekort aan geld voor de onderstanden aan te vullen en het arbeidsveld der I.M.I.W. overeenkomstig de eis der omstandigheden uit te breiden;

dat een verzekerde voorziening van de kassen van Centraal Comité en I.M.I.W. met de bedragen, welke voor regelmatige en niet-bekrompen steunuitkering en voor steun tot oprichting van bedrijfjes vereist worden, slechts mogelijk zal zijn, wanneer de Regering medewerkt tot vorming van een met dat doel te vormen fonds;

dat door een geringe verhoging van de opcenten op de Inkomstenbelasting, heffing van enkele opcenten op de Vermogensbelasting en handhaving van de thans door N.I.V.A.S. en Ondernemersbond gestorte bijdragen, een fonds gevormd zou kunnen worden, waartoe alle in die belastingen aangeslagenen naar de mate van hun financiële krachten zouden bijdragen, en waaruit de kas van het Centraal Comité en die van de I.M.I.W. zouden kunnen worden voorzien van de bedragen, nodig om de hulp aan werklozen in overeenstemming met de oorspronkelijke bedoelingen en voornemens voort te zetten, e.g. te hervatten.

Redenen, waarom rekestrant, met eerbiedige verwijzing naar de uiteenzetting van zijn overwegingen in bijgaande Memorie van Toelichting, Uwer Excellentie eerbiedig verzoekt, het daarheen te willen leiden, dat de opcenten op de Inkomstenbelasting worden verhoogd en op de Vermogensbelasting opcenten worden gelegd, terwijl N.I.V.A.S. en Ondernemersbond verzocht worden, hun storting voort te zetten, zodanig, dat het daardoor te vormen fonds in staat zal stellen tot het verlenen van voldoende steun en hulp aan werklozen, die voor het ontvangen van steun en hulp in aanmerking komen".

Aan de uitvoerige Memorie van toelichting op dit rekest, ontleenen wij het volgende:

„De werklozenzorg is de taak der gemeenschap, eensdeels omdat in het algemeen de werkloze zelf noch iemand anders persoonlijk voor zijn verlies van de werkring verantwoordelijk kan worden gesteld, doch dit aan de loop der conjunctuur te wijten is, anderdeels omdat het belang der gemeenschap conservering van de volkskracht eist. Beide overwegingen bezitten hier te lande precies dezelfde geldigheid als overal elders. Maar hier worden ze niet als beslissend motief tot aanvaarding van de werklozenzorg als overheidstaak erkend.

De hier ten aanzien van leniging van de nood der werkloosheid gevoerde politiek is van de aanvang af principieel onjuist geweest. Door praktische bezwaren tegen aanvaarding van de werklozenzorg als overheidsstaak te laten overwegen, heeft men het vraagstuk doorlopend onder een verkeerde gezichtshoek gezien. Als regel kan gelden, dat de werklozensteun zoodanig behoort te zijn, dat, waar de funeste psychische invloed van gedwongen lediggang in de meeste gevallen niet

kan worden geneutraliseerd, tenminste voorkomen wordt, dat de betrokkenen afzakken naar een milieu, dat de prikkel tot een streven om de werkkraacht op het oude peil intact te houden, door afstompen. Wanneer van twee werklozen met precies dezelfde bekwaamheden, dezelfde geesteshouding en dezelfde karakterkracht de een in de kampong terecht komt en de ander gelegenheid heeft, de tijd van wachten in een beschaafd Europees milieu door te brengen, dan zullen de kansen voor de toekomst voor laatst-bedoelde onvergelijklijk beter zijn dan voor de ander. Hiermede houdt de wettelijke werkloosheidsverzekering dan ook overal rekening, door de onderstand niet te bepalen op het minimum dat nodig is om in leven te blijven, maar op een bepaald percentage — in Nederland maximaal 65%, n.l. indien de betrokkene generlei, zij het nog zo geringe, inkomsten uit andere bron heeft — van het gemiddelde loon in het vak, waarin de steuntrekker tevoren werkzaam was.

Van een norm, die daarop ook maar in de verte zou gelijken, is bij de werklozen-steunverlening hier te lande geen sprake. Verleden jaar zond het Centraal Comité aan de plaatselijke comité's een schema, volgens hetwelk de onderstanden in 1934 als volgt berekend zouden moeten worden:

Voor gehuwden:

zonder kinderen. 25% van het laatst genoten salaris, met een maximum van f 80.—. Bij salarissen van f 100.— en meer een algemeen minimum van f 40.—. Bij salarissen van f 75.— t/m f 99.— een minimum van f 30.—. Bij lagere salarissen naar behoefte en omstandigheden.

met kinderen. Voor elk kind beneden 6 jaar wordt een toeslag genoten van f 5.— 's maands extra. Voor kinderen van 6 t/m 14 jaar een van f 8.—, en voor kinderen ouder dan 14 jaar f 10.— tot een maximum van f 35.—. Dezelfde regeling geldt voor inwonende verwanten van de 1ste graad in de rechte linie, die geheel ten laste van den steuntrekker komen.

Voor ongehuwde, 15% van het laatst genoten salaris, met een maximum van f 55.—. Bij salarissen van f 100.— en meer geldt een algemeen minimum van f 30.—, voor lagere salarissen naar behoefte en omstandigheden.

De volgens dit schema berekende onderstanden waren hoger dan die, welke door de comité's werden uitgekeerd. Wat de werklozen ontvingen, was minder, in tal van gevallen véél minder, dan zij naar het oordeel van het Centraal Comité behoorden te ontvangen. Toch zond het Centraal Comité reeds enkele maanden nadat het de plaatselijke comité's zijn „richtlijn" inzake de berekening van de onderstanden had doen toekomen, aan diezelfde plaatselijke comité's een rondschrijven, waarin het opdroeg, op de naar zijn oordeel te lage

steunbedragen nog aanmerkelijk te bezuinigen, werklozen, die reeds een jaar onderstand genoten hadden, van de lijst der steuntrekkenden te schrappen en invaliden en ouden van dagen te verwijzen naar Armenzorg, — welks fondsen te enenmale onvoldoende waren en dat ook nadat de ordonnantie tot regeling van de Armenzorg ten volle in werking zal zijn getreden, nergens ook maar enigszins toereikende middelen zal bezitten; een grote stadsgemeente als Bandoeng ontvangt f 8000.— per jaar, terwijl minstens het vijfvoud van dit bedrag nodig zal zijn opdat ook al diegenen, die door het plaatselijk werklozensteuncomité naar Armenzorg verwezen werden, tenminste zodanig geholpen zullen worden, dat ze in staat zijn, niet volslagen ondervoed het leven te rekken.

Er worden, in opdracht van het Centraal Comité, onderstanden uitgekeerd, die zelfs minder dan de helft bedragen van hetgeen het verleden jaar zelf als minimum voorschreef. Zoo zou iemand met een vrouw en twee kinderen, die een salaris genoot van f 400.— volgens het schema van het Centraal Comité f 80.— tot f 90.— moeten ontvangen. Betaald wordt (te Bandoeng) slechts f 35.—. Onderscheid naar gelang van het vroegere milieu wordt niet langer gemaakt. En het Centraal Comité beschikt over de macht om tot zodanige vermindering van de onderstanden te dwingen, doordat alle comités, althans die in de grotere plaatsen, thans extra-suppletie nodig hebben en ze deze van het Centraal Comité moeten ontvangen.

Wie inziert, dat bij het verlenen van steun aan werklozen niet volstaan mag worden met hulp, juist voldoende om de betrokkenen in het leven te doen blijven, zal erkennen, dat de toestand onhoudbaar is geworden. Het beginsel, dat de zorg voor de werklozen aan het particulier initiatief moet worden overgelaten, is door de feiten der praktijk van de steunverlening ad absurdum gevoerd.

Naar het oordeel van het V.V.O. ligt het thans op de weg der Regering, indien al niet geheel de arbeid der steunverlening op zich te nemen, zo toch te zorgen dat voldoende gelden voor voortzetting van de uitkeringen ter beschikking komen te staan. Een fonds met deze bestemming zou gevormd kunnen worden door verhoging van de opcenten op de Inkomstenbelasting en heffing van opcenten op de Vermogensbelasting, terwijl er bij de N.I.V.A.S. en Ind. Ondernemersbond op aangedrongen zou kunnen worden, dat zij minstens de thans gestorte bijdragen blijven fourneeren. Daardoor zullen alle in die belastingen aangeslagenen gedwongen worden, bij te dragen, en zal niemand zich langer daaraan kunnen onttrekken, terwijl in het algemeen toch het meeste bijgedragen zal worden door hen, voor wie dit de geringste opoffering zal beteekenen.

Uit dit fonds zouden, naar rekestrants bescheiden mening, tevens de bedragen afgezonderd kunnen worden

over welke de Indische Maatschappij voor Individuele Werkverschaffing moet kunnen beschikken om werklozen met kans op succes aan een eigen bedrijfje te helpen. De gelden waarover de I.M.I.W. beschikt, worden deels uit de opbrengst van loterijen, deels uit de kas van het Centraal Comité voor Steun aan Werklozen verkregen. De enige zekerheid hieromtrent is deze: dat de I.M.I.W. over geleidelijk verminderende middelen de beschikking zal hebben, terwijl juist door de uitbreiding van haar arbeidsveld telkens groter bedragen nodig zijn. Indien de Regering niet te hulp komt, in de eerste plaats, desnoods alleen, door de middelen te verschaffen, dan dreigt dit deel van de arbeid der werkloosheidsbestrijding, dat sociaal minstens zo belangrijk is als de directe steunverlening, reddeloos in het gedrang te komen.

Op grond van vorenstaande overwegingen verzoekt het Verbond van Vereenigingen van Overheidsdienaren der Regering om, door de heffing van extra-opcenten op de Inkomsten- en de Vermogensbelasting en uit bijdragen van de ondernemers-organisaties een fonds te vormen, waaruit dan de onderstanden betaald en bedrijfjes van werklozen gesteund zullen kunnen worden.

De N. I. Waterstaat in verband met de Bestuurshervorming.

Lezing van de oud Hoofdingenieur
J. M. Gasille voor de Vereeniging
van Waterstaatsingenieur van Ned.
Indië afd. Nederland.

Wij lezen in de Ind. Verlofganger:

Ir. Gasille, die na een eervolle loopbaan bij den Lands-irrigatiedienst eenige jaren als hoofd van den Provincialen Waterstaat van Oost-Java den geheelen waterstaatsdienst in die provincie heeft geleid, begon zijn lezing met het geven van een beknopt overzicht van de inrichting van den Indischen waterstaatsdienst vóór de verdeling van Java en Madoera in provinciën, bekend als de „Bestuurshervorming”.

Tot 1904 bestond er in Indië alleen een Gouvernementswaterstaatsdienst, ressorteerende onder het Departement van Burgerlijke Openbare Werken, welke dienst was verdeeld in eenige waterstaats- en irrigatieafdeelingen; irrigatieafdeelingen kwamen, en komen nog, alleen op Java voor.

Krachtens 't z.g.n. Decentralisatiebesluit, afgekondigd in Stbl. No. 329 van 1903, werden vanaf 1904 locale raden ingesteld voor gewesten en gemeenten, de laatsten alleen op Java. Een gedeelte van de tot toen uitsluitend van wege het Departement van B.O.W. verrichte technische werkzaamheden werd daarbij overgedragen aan de gewestelijke raden en de gemeenteraden,

tot uitvoering waarvan deze technische diensten met eigen personeel inrichten. De aan de gemeenten ter verzorging overgedragen objecten van technischen aard kwamen vrijwel overeen met die, welke door Nederlandsche gemeenten worden verzorgd, met uitzondering van de haven, die ook thans nog geheel onder Landsbeheer staan.

De diensten van Gewestelijke Werken omvatten de verzorging van algemeene belangen buiten de gebieden der gemeenten, waarvan de verzorging van het wegen-net wel de hoofdschotel uitmaakte. De bevoeiingen en de Landsgebouwen vielen geheel buiten hun bemoeiings-sfeer. De bevoeiingsdiensten, w.o. de irrigatieafdeelingen, ondergingen alzoo geenerlei wijziging ten gevolge van de decentralisatie, evenzoo de Landsgebouwendienst, terwijl de bemoeienis van de waterstaatsafdeelingen, die zich tevoren ook over de wegen uitstreckte, vrij veel werd ingekrompen.

De „Bestuurshervorming”, waarbij de beide Vorsten-landen twee gouvernementen werden en de rest van Java benevens Madoera werd verdeeld in 3 provinciën, West-Java (1925), Midden-Java (1930) en Oost-Java (1929), bracht in den waterstaatsdienst een veel ingrijpender wijziging dan de decentralisatie van 1904.

Behalve de uitvoering van enkele reeds begonnen groote irrigatiewerken werd de geheele bevoeiingsdienst overgebracht naar de provinciën. Ook werden alle tot dusver door de technische diensten van de tegelijkertijd opgeheven gewesten verzorgde objecten onder provinciaal beheer gebracht, dan wel ter verzorging aan de ingestelde regentschapsraden toevertrouwd. De indeeling in regentschappen onderging geen noemenswaardige wijziging. Waar het marktwezen (passars), de abattoirs en nog enkele kleinere objecten door de regentschapsraden verzorgd moesten worden, ontstonden er ook technische diensten van regentschapswerken. Van de Landsgebouwen bleven enkel die in de groote steden onder rechtstreeksch Landsbeheer; de overige kwamen bij de provinciën.

De Provinciale Waterstaat zag zich dus al dadelijk voor een omvangrijke taak gesteld, waarvoor een uitgebreid personeel benodigd was. Daartegenover waren de gewestelijke waterstaatsdiensten opgeheven, terwijl de Landswaterstaatsdienst belangrijk was ingekrompen, zoodat al het technische gewestelijk personeel en een gedeelte van het Landspersoneel ter beschikking kwam. Het geheele gewestelijk personeel werd nu door de provinciën overgenomen. Van het Landspersoneel werd dat van de irrigatieafdeelingen, welke immers ongewijzigd naar de prov. waren overgegaan, in zijn geheel ter beschikking van de prov. gesteld.

De prov. waterstaatsdienst wordt geleid van uit het Provinciaal Waterstaatskantoor, waarvan het personeel gedeeltelijk door de provincie zelve werd aangesteld; de overige technische ambtenaren en beambten van dit

kantoor werden door het Land ter beschikking gesteld dan wel uit het personeel van de voormalige gewestelijke diensten gekozen.

Het prov. personeel bestaat dus uit drieërlei soort: Ter beschikking gesteld Landspersoneel, voormalig gewestelijk personeel en eigen personeel. Mede doordat geleidelijk eenigen van de door het Land ter beschikking gestelde krachten in provincialen dienst overgingen, breidde het eigen prov. personeel zich gaandeweg uit.

Terwijl, zooals reeds gezegd, de irrigatieafdeelingen hun oorspronkelijke grenzen hadden behouden, werd bij de indeeling van het prov. gebied ten behoeve van den overigen waterstaatsdienst zooveel mogelijk rekening gehouden met de oude gewestelijke grenzen, teneinde de bestaande kantoren en werkplaatsen aan te kunnen houden.

Het Hoofd van het Prov. Waterstaatskantoor, tevens Hoofd van den geheelen Provincialen Waterstaat, is verantwoordelijk aan het College van Gedeputeerden, inzonderheid aan den gedeputeerde voor publieke werken. Waar de gedeputeerden gekozen worden door en uit de leden van den Provincialen Raad, komt het wel voor, dat de gedeputeerde voor publieke werken geen technicus is.

Na aldus de voorgeschiedenis van den prov. waterstaat en de inrichting daarvan in het kort te hebben geschetst, ging de heer Gasille over tot het nagaan van de voordeelen en de nadeelen op het gebied van den waterstaat, welke de Bestuursvorming heeft gebracht.

Als voordeel noemde hij, dat thans een juiste verdeling van de fondsen voor de verbetering en het onderhoud van wegen over de vroegere gewesten mogelijk is, terwijl voorheen tengevolge van verschil in inzicht bij de gewestelijke beheerders het eene gewest ten aanzien van de wegen in een veel guntiger conditie verkeerde dan het andere; dit voordeel mag niet onderschat worden.

Onder de nadeelen van de door de Bestuurshervorming gebrachte veranderingen is te rekenen, dat soms de technische diensten van de regentschappen niet voldoende voor hun taak berekend blijken te zijn; enkele regenten verklaarden zelfs, dat de zorg voor den waterstaat binnen hun regentschap beter geheel aan den prov. waterstaatsdienst zou worden overgelaten!

Voorts komen bij den nieuwen toestand sommige waterstaatswerken minder vlug tot stand dan vroeger en wel om de volgende reden. De prov. begrooting bevat een post voor bijzondere tegemoetkoming van het Land aan de provincie voor bevoeiingswerken en wegen, op aanleg waarvan op het werkplan van den Landswaterstaatsdienst reeds was gerekend toen de provincie werd ingesteld. De fondsen, waaruit deze tegemoetkomingen worden verstrekt, worden beheerd door het Landsdecentralisatiekantoor, hetwelk de tegemoetkoming niet

verleent alvorens de Directeur van het Departement van Verkeer en Waterstaat (vroeger B.O.W.) het ontwerp van het betreffende werk heeft goedgekeurd. (Met de uitvoering van het werk heeft de directeur geen bemoeienis). Deze eisch van goedkeuring veroorzaakt soms vrij veel vertraging.

Dan worden nog Landswerken door prov. personeel ontworpen en voor rekening van het Land uitgevoerd, met name bevoeiingswerken. Vroeger dienden de hoofden van de Landsirrigatieafdeelingen de ontwerpen rechtstreeks bij het Departement B.O.W. in; de tegenwoordige irrigatiehoofden moeten echter de ontwerpen voorbrengen bij het Hoofd van den Prov. Waterstaat, die ze beoordeelt en ze bij instemming er mede aanbiedt aan het departement, evenwel niet rechtstreeks, maar door tusschenkomst van den Gouverneur der provincie in zijn hoedanigheid van Landsambtenaar. (De Gouverneur is zoowel vertegenwoordiger van de Regeering als hoofd van de autonome provincie, heeft daardoor zoowel een landskantoor als een provinciaal kantoor). Het ontwerp voor een Landsirrigatiewerk doorloopt dus thans twee schakels méér dan vroeger, waardoor uit den aard der zaak het tot stand komen van het werk wordt vertraagd.

Ook de door de provincie zelve bekostigde werken komen minder vlug tot stand dan vroegere soortgelijke Landswerken. Oorzaak daarvan is, dat de diensthoofden minder zelfstandigheid is toegekend dan de vroegere Landsdiensthoofden genoten, hetgeen vooral geldt voor de hoofden van irrigatiediensten. Zelfs het Hoofd van den Prov. Waterstaat is door het op hem uitgeoefende toezicht door Gedeputeerden minder zelfstandig dan vroeger een hoofd van een Landsirrigatieafdeeling was! Tot slot deelde de heer Gasille mede, dat er in de laatste jaren een streven van Gedeputeerden en Provinciale Raden is ontstaan om ter bezuiniging waar mogelijk diensten zoowel de irrigatie als de wegen en de gebouwen zou verzorgen. Spreker zelf bleek van deze samenvoeging geen voorstander en vreesde, dat daardoor vooral de irrigatieverzorging achteruit zou gaan.

Dit streven is aanleiding geweest tot het instellen van een commissie, bestaande uit de drie Hoofden van den Prov. Waterstaat om de zaak omstandig na te gaan. Na besprekingen en overleg met de daarvoor in aanmerking komende heeft deze commissie een uitvoerig rapport uitgebracht, waarin werd aangeraden alleen voor die streken tot samenvoeging van diensten over te gaan, waar geen irrigatie met intensief waterbeheer bestaat. D.w.z., dat samenvoeging mogelijk werd geacht in West-Java in de geheele provincie met uitzondering van de Irrigatieafdeeling Tjimanoeck, in Midden-Java alleen in Grobogan, Rembang en Blora en in Oost-Java alleen op Madoera (op dit eiland zijn de diensten steeds samengevoegd geweest) en in het gebied der Solovalleiwerken.

Uit Pers en Periodiek.

INDISCH VERSLAG.

In dank ontvingen wij het „Indisch Verslag 1933” betreffende Bestuur en Staat van Nederlandsch-Indië, gedrukt bij de Algemeene Lands Drukkerij te 's-Gravenhage.

Aan de paragraaf over de **Vakbeweging** ontleenen wij het navolgende :

Hoewel door de afvloeiing van ambtenaren en het ontslag van vele particuliere werknemers — Europeanen zoowel als Inlanders — de groei van de bestaande vakbonden tot staan kwam, is de vakbeweging in 1932 toch niet in beteekenis verminderd, vergeleken bij de daaraan voorafgegane jaren.

Verminderde door de crisis-omstandigheden het aantal leden van de bestaande vakorganisaties, aan den anderen kant valt de oprichting van nieuwe vakbonden te vermelden. Het aantal bij het Kantoor van Arbeid ingeschreven vakbonden steeg van 109 tot 124. Volgens de laatste bij het Kantoor van Arbeid ontvangen gegevens zijn in deze bonden tezamen 82.862 leden verenigd.

Nog steeds voldoet een aantal vakverenigingen niet aan het verzoek om inlichtingen en cijfers te verstrekken. In hoofdzaak zijn het verenigingen van particuliere Inheemsche werknemers, die op dit punt nalatig zijn.

Eene nieuwe vakeentrale werd opgericht, namelijk de Centrale van Indische Vereenigingen van Overheidspersoneel (C.I.V.O.), waartoe toetraden de Vereenigingen van Bouwkundigen in Nederlandsch-Indië, de Bond van Gouvernementspersoneel, de Bond van Ambtenaren en beambten bij den Pandhuisdienst in Nederlandsch-Indië, de Bond van Boekhoudkundig personeel in Gouvernementsdienst (B.B.G.), de Vereeniging van Ambtenaren en beambten van autonome Regentschappen en de Bond van Administratief personeel bij de verschillende Landsdiensten (B.A.P.). Een tweetal dier vereenigingen was tevoren bij het verbond van Landsdienaren aangesloten.

De salarisvermindering, zoowel als de in overweging zijnde maatregelen met betrekking tot het pensioen, alsook de voorgenomen wijziging van de buitenlandsche verlofsregeling vormden de voornaamste punten, waarop de actie van de ambtenaren-vakbonden was gericht. De gelijktijdige verslechtering van de arbeidsvoorwaarden voor de particuliere werknemers leidde er evenwel toe, dat eene samenwerking tot stand kwam tusschen de Federatie van Europeesche Werknemers en het Verbond van Landsdienaren. De actie tegen de verhoogde korting op de tractementen bereikte haar hoogtepunt in December 1932.

Bij Ord. van 22 Juli 1932 (I.S. n°. 401) werden de regelen vastgesteld inzake het georganiseerd overleg omtrent algemeene ambtenaarsbelangen. De volgende organisaties werden door de Regeering in de gelegenheid gesteld een afgevaardigde voor de Commissie voor georganiseerd overleg inzake algemeene ambtenaarsbelangen aan te wijzen: De Associatie van Vereenigingen van Academics (A.V.A.); Het Verbond van Overheidsdienaren (V.V.O.); Het Secretariaat van R.K. Ambtenaren en Particuliere Werknemers, welke organisatie intusschen haar naam veranderde in Katholieke Vakcentrale (K.V.C.); De Centrale van Indische Vereenigingen van Overheidspersoneel (C.I.V.O.); De Persatoean Vakbonden Pegawai Negeri (P.V.P.N.); De Perhimpoean Pegawai Boemipoetra (P.P.B.I.); De Vereeniging van Middelbare Politie-ambtenaren in Nederlandsch-Indië.

In den loop van 1932 werd geleidelijk de verhouding tusschen de Directie van de Koninklijke Paketvaart Maatschappij en de Vereeniging van Gezagvoerders en Stuurlieden moeilijker. Einde December verbrak de directie van de Maatschappij de relaties met dien vakbond.

**

Wat de **Arbeidswetgeving** betreft meldt het Indische Verslag o.m.

In het vorig Verslag werd reeds medegedeeld, dat op verzoek van het Kantoor van Arbeid door den Nederlandsch-Indischen Ondernemersbond en den Java-Suiker Werkgeversbonds eene uitgebreide enquête was aangevangen nopens de verdere doorvoering van de Zondagsrust, e.q. een wekelijkschen rustdag, in de particuliere bedrijven. Deze enquête heeft uitgewezen, dat de meerderheid van het Europeesch personeel in deze bedrijven reeds een wekelijkschen rustdag e.q. Zondagsrust geniet. In hoofdzaak wordt Zondagsarbeid nog gevonden bij de suikerindustrie tijdens de campagne, bij de tabakscultuur op Java tijdens de planten oogst-maanden en in de bergcultures.

Tegen verdere doorvoering van Zondagsrust in deze bedrijven werden bezwaren van personeelen en technischen aard aangevoerd, welke een nader onderzoek van Overheidswege noodig maken, vóórdat op dit punt dwingende maatregelen kunnen worden genomen.

Nadat door het Kantoor van Arbeid eene enquête was gehouden naar den wekelijkschen rustdag in de apotheken, werd bij R.V. van 14 Febr. 1933 (I.S. n°. 72) voorgeschreven het houden van contróleregisters voor de vrije dagen der assistenten, ongeveer op dezelfde wijze als deze voor de cultuur-employé's op Sumatra werden ingevoerd (I.S. 1931 No. 366).

In verband met de crisis in de scheepvaartbedrijven werd de behandeling van de ontwerp-ordonnantie tot

instelling van commissies van toezicht voor de Zondagsrust in de Nederlandsch-Indische havens nog uitgesteld.

De beide in 1932 getroffen en reeds in het vorig Verslag besproken crisismaatregelen, vervat in I.S. 1932 nos. 97 en 98, onderscheidenlijk betreffende de terugzending van arbeiders, die buiten Nederlandsch-Indië zijn in dienst genomen of aangeworven en de verlenging van den opzeggingstermijn, zijn bij Ord. van 13 Febr. 1933 (I.S. n°. 68) verlengd voor één jaar, aangezien beide maatregelen, die bij vele crisis-ontslagen mitigeerend hebben gewerkt, nog niet konden worden gemist.

Door het Kantoor van Arbeid werd voorts het advies gevraagd van eenige organisaties van werkgevers en werknemers nopens de verdere toepasselijkverklaring op Inlanders en Vreemde Oosterlingen van de thans hoofdzakelijk voor Europeesche werknemers geldende regeling van de arbeidsovereenkomst en het Burgerlijk Wetboek. Waar het criterium van Europeanen-arbeid, bedoeld in art. 1603x B.W., door de voortschrijdende ontwikkeling van de Indische maatschappij aan bruikbaarheid meer en meer inboet, is dit criterium in het voorloopig ontwerp vervangen door een loongrens van f 100.—.

UITBREIDING VAN BEVLOEIING.

Afwerking van Irrigatie-kanaal.

Naar men ons mededeelt, zijn nu reeds fondsen verstrekt voor het verder afwerken van het Rechter-hoofdkanaal, zoodat de Tjioedjoeng-bevloeiingen — als dat werk gereed is — uitgebreid zullen worden.

Mede komt door dit tijdig afkomen der fondsen arbeids-verruiming en -voortzetting, want gewoonlijk worden aan het eind van een jaar werken stilgelegd, omdat het wachten is op nieuwe fondsen, die over het algemeen in het nieuwe jaar pas verstrekt worden.

We hopen, dat de mannen, die in de streken van deze werken wonen, nu er weer werk aan den winkel komt, zich nu niet afzijdig houden, doch de handen uit de mouwen zullen steken, allereerst om mee te werken aan de vruchtbaarmaking van hun oord, en ook om geld te verdienen, met welk geld zij straks zaai-padi kunnen koopen, zoodat zij niet steeds „orang-orang minta” behoeven te spelen.

En als het Bestuur weet dat die menschen nu werk hebben, dus geld kunnen verdienen, kan het, als straks die klagers weer beginnen te vragen, met een gerust hart antwoorden: daar is thans geen reden voor.

(N. v. d. D.)

HET GEWESTELIJK WEGENPLAN.

Nieuwe werken zullen worden uitgevoerd.

Zooals wij gisteren reeds meldden, heeft de Cultuurraad de regeering een subsidie gevraagd ten bedrage van 207.500, gulden voor de wegverbeteringen van het zuidelijk deel van den weg Atjeh-Wingfoot.

Deze werken waren reeds alle in 1931 ter goedkeuring aangeboden en gedeeltelijk goedgekeurd in 1932. Doordat evenwel kort nadien de toestand van 's lands financiën het noodzakelijk maakte geen nieuwe werken te beginnen, indien zij niet onvermijdelijk waren, en deze werken wel geacht werden voor uitstel vatbaar te zijn, werd geen beslissing genomen, aangaande de ter goedkeuring aangeboden ontwerpen.

In 1932 werd voor het uitvoeren van een gedeelte dezer werken namelijk de aarden baan en de kunstwerken van het om te leggen weggedeelte Masihi-Soengei Piring en tevens voor den aanleg van den aarden baan van Rantau Prapat naar Normark subsidies verzocht en wel om de terugzending naar Java te voorkomen van een aantal ondernemingskoelies, speciaal van de onderneming Wingfoot, waarvan wegens gebrek aan werk de arbeidsovereenkomst ontbonden zou worden.

De regeering kon zich met het uitvoeren van deze werken vereenigen.

Om subsidie is destijds in verband met de tijdsomstandigheden niet gevraagd. De Cultuurraad beschikte nog over een saldo restanten van uitgevoerde werken en van nog niet uitgevoerde werken ten bedrage van rond 150.000 gulden.

Toen met de werkzaamheden zou worden aangevangen, bleek, dat er van een te veel aan arbeiders op de ondernemingen geen sprake was. Intusschen waren de tracés reeds uitgezet en was het noodig onteigend.

In den asweg van de grens van Atjeh tot Wingfoot ter lengte van 431,3 km. komt slechts één onverhard hyaat ter lengte van 20,7 km. tusschen Aer Batoe en Poeloe Radja voor.

De reden waarom dit weggedeelte onverhard bleef is te zoeken in het feit, dat reeds geruimen tijd het plan bestond om het te vervangen door een kortere en betere verbinding. Naar schatting zou de weg hierdoor 6 km. kunnen worden verkort, een slecht tracé met tal van bochten en hellingen zou kunnen worden verlaten.

Het liet zich aanzien, dat hetgeen uitgegeven zou worden aan het grondverzet van het nieuwe tracé bespaard zou worden op de onnoodig geworden 6 km. verharding. De uitwerking der plannen heeft uitgewezen dat deze onderstelling vrijwel juist is geweest.

Uit verdere berekeningen blijkt wel zeer duidelijk het groote belang van wegverkortingen voor de weggebruikers.

Buiten rekening is hierbij dan nog gelaten de tijdsbesparing en de meerdere veiligheid door het betere tracé, als de omstandigheid, dat het in den regentijd weleens voorkomt dat de onverharde weg zoodanig heeft geleden dat hij plaatselijk slechts door het aanbrengen van houten knuppels in berijdbaren toestand kan worden gehouden.

Behalve de ontwerpen voor aanleg van de wegafsnijding worden nog ontwerpen ingediend voor de verharding en asfalteering van de bij den omleg aansluitende nog onverharde weggedeelten, lang 2380 en 3004 m. Deze weggedeelten zijn vroeger onverhard gebleven, omdat het niet bekend was waar de wegafsnijding zou beginnen en eindigen. Met deze verhardingen kan n.l. dadelijk worden begonnen terwijl de verharding van de afsnijding dient te wachten op het gereedkomen van het grondverzet. Voor den aanleg van het weggedeelte Masihi — Soengei Piring is thans nog benodigd f 53.000.

Behalve de kunstwerken in de te maken wegomlegging is voorgesteld een drietal houten bruggen door permanente kunstwerken te vervangen, n.l. die over de Soengei Hessa, de Aer Telok en de Masihi. Dit zijn de laatste houten bruggen, welke voorkomen in de gouvernementswegen in het Cultuurgebied.

(P. S.)

Bouw bureau „W E C O ”

Soeniaradja 17a — Bandoeng — Telefoon 1904

Agentschap „SILONI” artikelen
Naamborden vanaf 8 ct. per letter

Officieel.

MUTATIES.

Ontslagen:

op verzoek, wegens volbrachten dienstdtijd, met ingang van ultimo December 1934, eervol en met recht op pensioen uit 's Lands dienst, **J. H. de Haas**, opziener bij het bedrijf der Emmahaven.

idem, idem, met ingang van ultimo Januari 1935 **E. Halewijn**, ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk werktuigkundige bij 's Lands baggerbedrijf.

Benoemd:

tot Architect bij 's Lands Waterstaat, **E. H. van Hemert**, tw. architect bij genoemden dienst.

tot adspirant opzichter bij 's Lands Waterstaat, **J. F. Th. Mac Gillavrij**, ambtenaar op wachtgeld laatstelijk die betrekking bekleed hebbende.

Herbenoemd:

tot adspirant-opzichter bij 's Lands Waterstaat en toegevoegd aan den Resident van Palembang:

1. Mas Ngabei Soekardi.
2. Raden Noeriman.

1 en 2 ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk adspirant-opzichter bij 's Lands Waterstaat.

Provincie West-Java.

Verleend: verlof naar Europa voor den tijd van:

- a. acht maanden, wegens zesjarigen dienst, aan:
 1. den Ingenieur, **Ir. D. H. de Herdor**, met bepaling, dat hij zijne betrekking zal nederleggen op 17 Nov. 1935;
 2. den Ingenieur, **Ir. P. Westbroek**, met bepaling, dat hij zijne betrekking zal nederleggen op een nader te bepalen dag in de maand November 1935.
 3. den Ingenieur, **Ir. J. W. C. Baron van Dedem**, met bepaling, dat hij zijne betrekking zal nederleggen op een nader te bepalen dag in de maand Augustus 1935.
 4. den technisch-ambtenaar 1e klasse, **F. S. W. Kneefel**, met bepaling, dat hij zijne betrekking zal nederleggen op 16 Juni 1935.
- b. tien maanden, wegens achtjarigen dienst, aan den Ingenieur, **Ir. J. A. H. Ondang**, met bepaling, dat hij zijne betrekking zal nederleggen op 2 Juni 1935.

- c. een jaar, wegens langdurigen dienst aan den opzichter **A. M. G. Wilm**, met bepaling, dat hij zijne betrekking zal nederleggen op een nader te bepalen dag in de maand Mei 1935.

Provincie Midden-Java.

Verleend: verlof naar Europa voor den tijd van acht maanden, met gelijktijdige eervolle ontheffing van zijne ter beschikking stelling van de Provincie Midden-Java, aan:

1. den Ingenieur, **Ir. D. H. Arends**, met bepaling, dat hij zijne betrekking zal neerleggen op een nader te bepalen datum in de eerste helft van Juni 1935.
2. den Ingenieur, **Ir. P. Ph. Steneker**, met bepaling, dat hij zijne betrekking zal neerleggen op 5 Maart 1935.

1 en 2. ingenieur bij 's Lands Waterstaat, ter beschikking gesteld van de Provincie Midden-Java.

KALENDERS 1935.

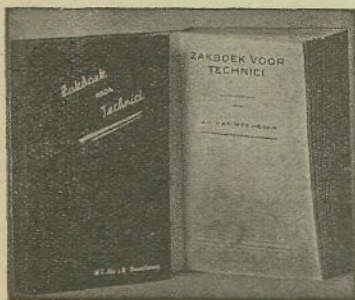
In dank ontvingen wij:

de „Scheepskalender 1935” van de Vereeniging van Scheepswerktuigkundigen in Ned.-Indië.

Een weekkalender met Memorandum van de N. V. Stoomvaart Maatschappij „Nederland”.

Een Maandkalender van de „drukkerij Nix & Co.” te Bandoeng.

Verschenen bij **A. C. Nix & Co., te Bandoeng**, de volgende uitgaven:

„Zakboek voor Technici”

Een handig boekje met een keur van gegevens en wenken op technisch gebied, samengesteld door J. H. van Mechelen en vele medewerkers. Omvang ruim 460 blz.

Prijs voor leden V. v. B. f 2.90; voor niet leden f 3.50.

„Het Vervaardigen van Nomo- en Diagrammen”

door G. J. HEIJMERING, gepens. Arch. B.O.W.

Een zeer practische handleiding voor het maken van nomo- en diagrammen, met vele voorbeelden en figuren. Omvang 45 blz.

Prijs voor leden V. v. B. f 1.35; voor niet leden f 1.75.

„Het traceeren van wegen en beschouwingen over weg-constructies”

3e druk

omgewerkt en herzien door G. J. HEIJMERING, gepens. Arch. B. O. W. Omvang 95 blz.

Prijs voor leden V. v. B. f 1.50; voor niet leden f 2.—.

Toezending geschiedt franco, indien remise bij bestelling.

Gereserveerd :

FIAT IMPORT M^{ij}.

Let op onze

*Nieuwste
Creatie*